

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202285
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118202285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci navrhovateľky: Bc. E. R., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, P., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Eva Mišíková, s. r. o., IČO: 50 469 738, so sídlom Partizánska 2, Bratislava, proti odporcovi (manželovi - otcovi): MUDr. K. R., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, P., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek s.r.o., so sídlom Hollého 20, Hlohovec, IČO: 47 256 371, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: H. R., nar. XX.X.XXXX, zastúpený opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany pracovisko Hlohovec, o odvolaní otca maloletého voči rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27P/20/2018-410 zo dňa 25. novembra 2019, v časti zverenia, výživy a styku s maloletým (výroky II., III. a IV.), takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo účastníkov uzatvorené dňa 14.4.2012 zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - Staré Mesto zväzok 70 ročník 2012 strana 193 poradové číslo 51 rozviedol, výrokom II. maloletého H. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, výrokom III. otca zaviazal prispievať na výživu maloletého H. vo výške 220,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, výrokom IV. upravil styk otca s maloletým H. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny kalendárny týždeň v roku od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v roku od stredy od 15.00 hod. do štvrtka do 08.00 hod., s výnimkou nasledovných období, kedy platí osobitná úprava:

- každý páry kalendárny rok počas jarných prázdnin od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod,
- každý rok počas Veľkonočných sviatkov od nedele od 9.00 hod do pondelka do 15.00 hod,
- každý nepárny kalendárny rok počas jesenných prázdnin odo dňa predchádzajúceho prvému dňu prázdnin od 17.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod,
- počas Vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 22.12. od 17.00 hod do 25.12 do 16.00 hod a každý nepárny kalendárny rok od 25.12. od 16.00 hod do 29.12. do 19.00 hod.
- počas letných prázdnin od 1.7. od 9.00 hod do 10.7. do 19.00 hod a od 1.8. od 9.00 hod do 10.8. do 19.00 hod.

Matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloletého v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste

jej bydliska, okrem prípadov, kedy otec odovzdáva a preberá dieťa zo školského zariadenia počas školského roku.

Výrokom V. rozhodol tak, že nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie po citovaní § 23 ods. 1, § 24 ods. 1 a 3, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, §37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine (ďalej len ZoR), vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvale rozvrátené, neplní svoj účel. Manželstvo bolo problematické viac rokov a od júna 2018 rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, obaja nemajú záujem zachovať manželstvo, chcú sa rozviešť. Nakoľko sa nedá predpokladať, že by sa manželstvo účastníkov mohlo obnoviť s perspektívou do budúcnosti, súd návrhu vyhovel a manželstvo rozviedol.

3. Od rozhodovania o úprave práv a povinností rodičov k dieťaťu na čas do rozvodu (v konaní 17P/9/2018) uplynulo len 5 mesiacov, pričom súd v súlade s vykonaným znaleckým dokazovaním zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Vykonaným dokazovaním, súd považuje za jednoznačne preukázané, že rodičia spolu konštruktívne nekomunikujú v otázke výchovy a starostlivosti o maloletého, čo preukazujú výpovede rodičov na pojednávaniach a tiež ich predložené písomné vyjadrenia, pričom práve komunikácia rodičov je jednou z hlavných podmienok, na základe ktorých je možné zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti. Tiež vzhľadom na útlý vek dieťaťa, jeho viazanosť na matku, nástup do školy a odporúčenia znalca v predchádzajúcom konaní, súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia by v tomto období nebola v záujme maloletého, naopak by to dieťaťu neprospelo. Preto aj v tomto konaní maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a zároveň určil, že ho obaja rodičia budú i naďalej zastupovať a spravovať jeho majetok.

4. V časti určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktorý v čase predchádzajúceho rozhodovania chodil do materskej škôlky a v súčasnosti je žiakom 1. ročníka základnej školy. S nástupom do školy súvisia jeho zvýšené výdavky, na školské pomôcky, poplatky, mimoškolskú aktivitu, oblečenie primerané dochádzke do školy, preto súd považuje za potrebné určiť vyššie výživné než bolo stanovené na čas do rozvodu. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z aktuálneho čistého mesačného príjmu matky 1.378,- eur, ktorá má dve vyživovacie povinnosti, a rovnako ako súd v predchádzajúcom konaní súd vychádzal z potenciálneho príjmu otca a to z rovnakých dôvodov, nakoľko nedošlo k žiadnej zmene na jeho strane.

5. Z daňového priznania odporcu za rok 2016 súd zistil, že jeho priemerný mesačný čistý príjem bol 532,- eur, za rok 2017 bol obdobný 507,45 eur a za rok 2018 už len 217,- eur. Otec je lekár - psychiater, má vlastnú súkromnú ambulanciu 20 rokov. Týždenne má len 30 ordinačných hodín, pričom pred uzatvorením manželstva ich mával 40. Zníženie počtu ordinačných hodín na prvom pojednávaní (02.05.2018) odôvodňoval starostlivosťou o syna, avšak od 26.06.2018, po zákaze vstupu do obydlija až do súčasnosti, zabezpečuje starostlivosť o dieťa výlučne matka. Len postupom času sa otec so synom začal stretávať, aj to len v obmedzenom rozsahu, otcom uvedený dôvod, pre ktorý mal menej ordinačných hodín, a teda i nižší príjem, preto pominul. Otec však vykonáva súkromnú lekársku prax 20 rokov s príjmom v predchádzajúcich rokoch vo výške okolo 500,- eur v čistom mesačne, čo je neprimerane nízky príjem. Otec má možnosť sa zamestnať a dosahovať vyšší príjem, ako sám pripustil okolo 1.500,- eur v nemocnici. Rovnaký záver vyplýva i z predložených ponúk zamestnania, i keď všetky sú mimo možnosť jeho denného dochádzania do zamestnania, s čím by súviseli jeho zvýšené výdavky na bývanie a dopravu. Je však v možnostiach a schopnostiach otca zvýšiť svoj príjem, či už rozšírením ordinačných hodín, prípadne výkonom práce pre iné zariadenie, nakoľko takto si svoj príjem zvyšoval aj v minulosti (napr. Alzheimercentrum Piešťany n. o.) alebo zamestnaním sa v inom zariadení za vyšší čistý príjem. Príjem otca v čistom 217,- eur mesačne za rok 2018 nedosahuje ani len minimálnu mzdu zamestnanca a teda nezodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, a to aj s prihliadnutím na jeho dosiahnuté vzdelanie a prax, ako aj stály nedostatok lekárov aktuálne na slovenskom trhu práce. Pri ustálení zárobkových možností otca, súd vychádzal rovnako ako pri predchádzajúcom konaní, z prehľadu plátov nájdených na internete na stránke W. (tzv. Slovenský platový monitor), kde v oblasti zdravotníctva a farmácia vychádzal z priemerného platu v pracovnej pozícii psychiater, a to vo výške 870,- eur, pričom je súd toho názoru, že minimálne túto sumu je otec nepochybne schopný dosiahnuť.

6. Za odôvodnené bežné priemerné mesačné náklady na maloletého vo veku 7 rokov po nástupe do školy, súd považuje celkovo sumu cca 403,40 eur, a to strava 150,- eur mesačne (t.j. cca 5,- eur denne),

oblečenie a obuv 80,- eur, hygienické potreby 15,- eur, vitamíny 16,- eur, výlety, kultúrne podujatia 20,- eur, náklady na zubára cca 25,- eur, družina 10,- eur, obedy v škole 4,20 eur a florbal 3,20 eur, doprava 80,- eur (2 cesty denne po 2,00 eur x 20 dní). Poistné uhrádzané matkou v sume 39,- eur, ako aj sporenie vo výške 20,- eur súd nepovažuje za odôvodnený mesačný náklad na maloletého, ide o nadštandardné plnenie zo strany matky, na základe jej rozhodnutia. Rovnako náklady na dopravu do školy a späť, prevyšujú sumu 80,- eur mesačne, súd považuje za nedôvodné. Jednorazové náklady súvisiace s nástupom do školy, súd nemôže pri určovaní výživného na čas po rozvode osobitne zohľadniť, nakoľko ide o výdavok minulého obdobia. K otcom namietanej výške nákladov matky na stravu maloletého, súd poukazuje na jeho vlastné vyjadrenie, v ktorom vyčíslil za jeden týždeň v lete výdavky na stravu dieťaťa sumou 60,22 eur.

7. Súdna prax ustálila určovanie výšky vyživovacej povinnosti v rozpätí 20 % - 30 % z príjmu povinného rodiča. Potenciálny príjem otca je vo výške cca 870,- eur, zo svojho príjmu by mal vynaložiť na výživné pre svoje maloleté dieťa sumu v rozpätí 174,- eur až 261,- eur. Nakoľko ide o potenciálny príjem otca, súd vzhľadom na vek maloletého a jeho výdavky, určil výšku výživného sumou 220,- eur mesačne, teda približne 25 % z príjmu otca, ako primeranú potrebám dieťaťa a zároveň možnostiam a schopnostiam otca. Na úhrade nákladov dieťaťa sa bude otec podieľať sumou 220,- eur a matka vo výške 159,06 eur a zvyšné náklady dieťaťa pokrývajú rodinné prídavky vo výške 24,34 eur. Matka svoju vyživovaciu povinnosť plní aj osobnou starostlivosťou a zároveň hradí aj všetky náklady na bývanie, svoje i detí, pričom má na rozdiel od otca až dve vyživovacie povinnosti.

8. V časti úpravy styku otca s maloletým súd dospel k záveru, že je v záujme dieťaťa, aby sa styk upravil širšie. Súd ponechal doposiaľ upravený styk na dva víkendy v mesiaci a každú druhú stredu, len upravil vzhľadom na školské povinnosti maloletého, odovzdávanie dieťaťa vo štvrtok na 8.00 hod. Súd neprihliadol na námietky matky, týkajúce sa zrušenia úpravy styku každú druhú stredu z dôvodu jeho prípravy na vyučovanie na nasledujúci deň, nakoľko pokiaľ je otec schopný sa s maloletým pripravovať do školy na pondelok, nie je dôvod, aby sa s ním nemohol pripravovať aj v stredu. Nebolo tvrdené a teda ani preukázané, že by doposiaľ upravený styk zo stredy na štvrtok mal negatívny vplyv na školské výsledky dieťaťa, prípadne jeho psychický stav. Vzhľadom na závery znaleckého posudku a návrh matky, súd upravil styk aj počas ďalších období, počas ktorých neplatí bežná úprava styku a to na čas jarných prázdnin, Veľkonočných sviatkov, jesenných prázdnin a Vianočných sviatkov. Súd upravil styk tak, aby aj otec počas týchto sviatkov mohol tráviť čas so synom pomerne. S ohľadom na vek dieťaťa, súd rozšíril styk aj počas letných prázdnin a to na 10 dní v júli a 10 dní v auguste. V nasledujúcom roku bude dieťa o rok staršie a zvyknuté na pobyt u otca. Aj počas prázdnin v roku 2019 bol jeden týždeň v júli a aj v auguste (spolu 14 dní) so súhlasom matky u otca, preto súdom upravený rozsah styku nie je neprimeraný. Počas letných prázdnin bude maloletý vždy tretinu mesiaca u otca a zvyšok mesiaca u matky, tak sa bude môcť každý z rodičov nerušene venovať dieťaťu a napláňovať si program s dieťaťom počas letných prázdnin.

9. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého prostredníctvom svojho právneho zástupcu a to voči výrokom II, III. a IV. z dôvodov, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že súd síce vychádzal najmä pri určovaní zverenia detí do osobnej starostlivosti matky zo znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v konaní 17P 9/2018, ale tieto závery interpretoval len jednostranne, keď samotný znalecký posudok bol vyhotovený 7.4.2019, pričom do dňa rozhodnutia v tejto veci uplynulo viac ako 7 mesiacov od znaleckého skúmania a od rozhodnutia vo veci 17P 9/2018 viac ako pol roka a je potrebné uviesť, že predmetný znalecký posudok bol vypracovaný v čase, keď otec dieťaťa MUDr. K. R. mal maloletého syna až od konca februára 2019 dlhšie, nakoľko dovtedy ho mal 12 hodín mesačne !!! Napriek tomuto však otec dieťaťa za necelý mesiac motivoval dieťaťa tak, že v závere znaleckého posudku znalec uviedol, že nevyklučuje striedavú osobnú starostlivosť do budúcnosti. Podmienkou nariadenia striedavej osobnej starostlivosti bol buď vyšší vek dieťaťa alebo opätovná konsolidácia vzťahov, ktorá nastala, pričom odlúčenie maloletého H. od otca dieťaťa nebola spôsobená rozhodnutím otca dieťaťa resp. dieťaťom, ale súdnymi rozhodnutiami!!! Do 26.05.2018 sa v podstate otec dieťaťa staral o maloletého, čo nerozporovala ani matka dieťaťa,

nakoľko otec dieťaťa chcel matke umožniť realizáciu jej kariéry v banke, kde úspešne sa etablovala ako hypotekárny špecialista a zástupca pobočky banky v Hlohovci a ktorá bola prerušená z dôvodu materskej resp. rodičovskej dovolenky matky dieťaťa. Ďalšou podmienkou bolo to, aby otec dieťaťa upravil byt, ktorý momentálne užíva, aby bolo vytvorené prostredie, ktoré by rovnaké aké má maloletý v domácnosti matky.

11. Má teda za to, že jednak uplynul dostatočne dlhý čas, maloletý navštevuje základnú školu, ktorú zvláda, otec sa mu venuje aj pri učení a súčasne došlo ku konsolidácii vzťahov a súčasne má maloletý vytvorené podmienky porovnateľné (ťažko mať rovnaké podmienky v byte a v dome) s bývaním u matky, teda sú splnené všetky podmienky na nariadenie striedavej starostlivosti, nakoľko v konaní neboli dokázané žiadne nedostatky otca, ktoré by bránili jej nariadeniu a súčasne by dieťa navštevovalo tú istú školu, malo by tých istých kamarátov a žilo by v tom istom meste. Má za to, že v predmetnej časti súd sa dostatočne nevysporiadal, aké dôvody ho pri svojich úvahách viedli, že túto striedavú starostlivosť nenariadil, nakoľko nemôže byť vek dieťaťa - 7,5 roku (maloletý H. 25.06.2012) dosť nízkym vekom, nakoľko z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave bola striedavá starostlivosť nariadená aj pri mladších deťoch, ak ide o deti zdravé a obidvaja rodičia majú vytvorené rovnaké resp. porovnateľné podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa. Dal do pozornosti súdu, že do 26.5.2018 prakticky otec vykonával osobnú starostlivosť o dieťa. Po 26.5.2018 až do nariadenia neodkladného opatrenia Krajským súdom Trnava dňa 05.02.2019, kedy došlo k rozšíreniu stretávania z pôvodne určených 12 hodín mesačne, bol otec odstrihnutý od dieťaťa. Dokonca matka dieťaťa zašla pred znaleckým skúmaním tak ďaleko, že motivovala dieťa, aby povedalo, že chce bývať s matkou a s otcom sa len stretávať. Má za to, že práve matka by mala dieťa motivovať, aby malo rovnaké vzťahy tak k nej ako aj k otcovi. Súd len „preklopil“ rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 17P 9/2018 a doplnil vzhľadom na neudržateľnosť takéhoto rozhodnutia pri 7,5 ročnom dieťati tak, že doplnil stretávanie počas stredy a najmä počas veľkých letných prázdnin. Napriek rozdielnosti príjmov matky a otca dieťaťa pri nariadení striedavej osobnej starostlivosti nežiada, aby súd zaviazal prispievať výživným pre otca dieťaťa a súčasne navrhuje, aby otec poberal daňový bonus a matka prídavky na maloleté dieťa.

12. Odvolaním napáda výrok súdu prvého stupňa ohľadom výšky výživného na maloleté dieťa. Kým pri úvahách súdu ohľadom starostlivosti sa súd priklonil k záverom súdu prvého stupňa v konaní č. k. 17P 9/2018, tak pri otázke riešenia výživného sa značne odchyľil, pričom nezdôvodnil, prečo došlo za 6 mesiacov k zmene pomerov.

13. Je pravdou, že súd musí vychádzať z výšky, ktorá predstavuje reálne náklady v čase rozhodovania súdu, ale samotná zmena, že maloletý už nenavštevuje škôlku ale školu, teda prípadné jednorazové výdavky nemôžu byť dôvodom na zmenu výživného o 40 eur viac. Iné výdavky boli aj v čase rozhodovania súdu prvého stupňa v konaní 17P 9/2018 a neboli doručené a najmä preukázané iné nové resp. vyššie výdavky. Rovnako treba uviesť, že súd mal pri rozhodovaní tie isté podklady, najmä daňové priznanie ako v konaní 17P 9/2018. Aj tu súd vychádzal z uvedenia sumy, ktoré by mohol otec dieťaťa dosiahnuť a to výšku 870 eur (zdroj: W.) a z nej určil súd v konaní výšku výživného 180 eur mesačne a 30 eur nedoplatok na zročnom výživnom. Ak teda súd vychádza z tých istých predpokladov, nakoľko odmietol písomné návrhy matky, kde dokladovala možnosť zamestnania mimo Hlohovca, kde by musel cestovať 200 a viac km denne a súčasne súd neidentifikoval žiadnu trvalú zmenu pomerov tak u dieťaťa ako aj u matky, nakoľko nákup pomôcok na začiatok školského roka nie je trvalým výdavkom, potom je určenie výživného neodôvodnené a súčasne ohrozuje aj sociálne postavenie otca dieťaťa. Ak súd uvádza, že by otec dieťaťa mal prispievať sumou 220 eur a matka aspoň jednou polovicou, nakoľko poskytuje osobnú starostlivosť, v konaní neboli preukázané výdavky v sume 330 eur mesačne, ktoré sú nevyhnutne potrebné na ich vynaloženie na maloletého H.. Ak matka dieťaťa nakupuje značkové oblečenie a obuv pre maloletého prípadne drahšie elektronické zariadenia či hračky či školské tašky, tak tieto výdavky v takej miere vychádza z jej finančných možností, ale nie z objektívnej potreby maloletého dieťaťa. Treba spravodlivo uviesť, že v roku 2018 otec dieťaťa do 26.05.2018 poskytoval mal. H. takmer výlučnú starostlivosť a po 26.05.2018 bol najmenej dvakrát zadržaný, pričom minimálne v jednom prípade išlo o absolútne vymyslené trestné oznámenie ohľadom nebezpečného prenasledovania, kde bol otec dieťaťa zadržaný pri východe zo svojej ambulancie, čo neprospieva jeho činnosti a dosahovaniu príjmov, čo sa logicky odrazilo aj pri ekonomických výsledkoch uvedených v daňovom priznaní, kde otec dosiahol po odrátaní všetkých výdavkov príjem 217 eur mesačne. Otec dieťaťa nevedel uviesť, aký bude rok 2019, ale predpokladá o niečo lepší ako rok 2019, nakoľko nanovo buduje dôveru vo svojich pacientoch, kedy v roku 2018 bol z vyššie uvedených dôvodov mimo ambulancie. Zároveň uvádza, že

súd absolútne odignoroval, že otcovi bola určená povinnosť splácať zameškané výživné vo výške 30 eur mesačne, čo znamená, že otec začína byť v takej sociálnej situácii, že životná úroveň jeho mal. syna je oveľa lepšia ako životná úroveň jeho otca, nakoľko musí platiť 250 eur mesačne.

14. Na základe vyššie uvedeného žiada, aby Krajský súd v Trnave zmenil výroky II., III. a IV. predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27P 20/2018 tak, že:

II. maloletého H. R. 25.06.2012 zveruje dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, že budú zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v týždňových intervaloch tak, že od pondelka od 16.00 hod. nepárneho kalendárneho týždňa bude maloletý v osobnej starostlivosti matky a od pondelka od 16.00 hod. párneho kalendárneho týždňa bude maloletý v osobnej starostlivosti otca. Každý z rodičov je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať zo školského zariadenia a v prípade školských prázdnin v mieste pobytu matky alebo otca maloletého.

III. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Súd výživné na maloletého neurčuje. Rodinné prídavky bude poberať matka. Daňový bonus bude poberať otec.

15. K odvolaniu otca sa vyjadrila navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedla, že z textu odvolania vyplýva, že toto odvolanie podáva „advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o. ako právny zástupca otca dieťaťa MUDr. K. R.“, pričom aj samotné odvolanie je podpísané advokátom. Z textu odvolania nevyplýva, že by toto bolo podané v mene či v zastúpení otca, ale je priamo podané advokátskou kanceláriou. Bez ohľadu na vyššie uvedené skutočnosti však uvádza, že sa v celom rozsahu pridržiava a stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25.11.2019, č. k. 27P/20/2018 - 410. Má za to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

16. Má za to, že závery znaleckého posudku sú platné a aktuálne aj v súčasnosti (teda po 9 mesiacoch od jeho vyhotovenia). Od jeho vypracovania neubehla dostatočne dlhá doba na to, aby bolo potrebné vypracovať nový znalecký posudok. Navyiac, poukazuje na to, že Okresný súd Trnava vo svojom rozsudku č. k. 27P/20/2018 - 410 podstatne rozšíril styk otca so synom. Tak, ako uviedla aj na pojednávaní, pokiaľ by sa syn sám k otcovi pýtal nad rámec súdom určeného styku, o takejto skutočnosti by otca informovala a styk by im umožnila. Doposiaľ však zo strany syna takáto situácia nenastala.

17. Čo sa týka striedavej osobnej starostlivosti, domnieva sa, že na túto nie sú splnené všetky podmienky. Právny zástupca splnenie podmienok odôvodňuje len nepreukázaním žiadnych nedostatkov na strane otca. Ako však vyplýva z rozhodovacej praxe súdov, predpokladom je aj vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoP/164/2017). S poukazom na túto okolnosť je potrebné zdôrazniť dve skutočnosti. V prvom rade je vedené trestné konanie voči otcovi pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pričom poškodenou v tomto konaní je ona. Túto skutočnosť, aj za súčasného rešpektovania prezumpcie neviny, nemožno opomíňať. V uvedenom trestnom konaní bola podaná obžaloba (čo svedčí o vyššej miere podozrenia zo spáchania daného skutku) a tiež boli vypracované znalecké posudky, podľa záverov ktorých bol u nej vyvinutý syndróm týranej osoby v dôsledku konania MUDr. K. R. (obžaloba ako aj znalecký posudok sú súčasťou súdneho spisu). Druhou skutočnosťou, ktorú v súvislosti s otcovým návrhom na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti je potrebné zdôrazniť, je to, že už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie uviedla, že komunikácia s otcom je náročná a spravidla jednostranná. Na jej správy zvyčajne žiadnym spôsobom nereaguje, pokiaľ zareaguje tak len tromi bodkami.

18. S ohľadom na tieto skutočnosti má za to, že momentálne nie sú splnené podmienky na zverenie maloletého H. do striedavej osobnej starostlivosti, a to najmä s ohľadom na neschopnosť komunikácie z otcovej strany. S poukazom na znalecký posudok PhDr. Františka Valúcha sa striedavá osobná starostlivosť v súčasnosti ani nejaví ako najlepšia forma starostlivosti o maloletého.

19. Čo sa týka námietok právneho zástupcu otca k výške výživného, poukazuje na vyjadrenie otca na pojednávaní dňa 14.10.2019, kde otec uviedol, že jeho hrubý príjem v ambulancií bol v najslabšom roku

1.800,- eur mesačne. Otec je nepochybne schopný dosahovať vyšší príjem, čo súd správne zohľadnil. K zvýšeniu výživného uvádza, že je nepochybné, že sa výdavky na maloletého syna H. s nástupom do školy zvýšili, a to nielen pokiaľ ide o jednorazové výdavky.

20. Pokiaľ otec argumentuje, že do 26.05.2018 poskytoval synovi takmer výlučnú starostlivosť, táto nezahŕňala žiadne finančné výdavky na maloletého, keďže tieto v celom rozsahu zabezpečovala ona. Táto takmer výlučná starostlivosť o maloletého spočíva v zákaze umiestňovania maloletého do predškolského zariadenia, resp. keď už škôlku H. navštevoval, otec ho vyzdvihoval skôr a brával so sebou do psychiatrickej ambulancie, kde prichádzal do kontaktu aj s pacientmi.

21. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, predovšetkým s ohľadom na osobu, ktorá odvolanie podala, navrhuje, aby Krajský súd v Trnave, ako odvolací súd, odvolanie v zmysle § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Má však za to, že aj v prípade, ak by bolo odvolanie podané oprávnenou osobou, nie sú dané dôvody, pre ktoré navrhuje právny zástupca otca vydať iný rozsudok, a preto navrhuje, aby súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

22. K vyjadreniu navrhovateľky sa vyjadril otec maloletého. Uviedol, že k namietanej skutočnosti, že odvolanie podala neoprávnená osoba uvádza, že toto vychádza z neznalosti elektronických formulárov. V advokátskej kancelárii využíva formuláre na stránke W. kde je uvedené, že kto podáva nejaké vyjadrenie resp. opravný prostriedok a súčasne kde je uvedené, že kto je kým zastúpený. V zmysle tohto je nepochybné, že odvolanie podal zástupca odporcu a je nepochybné, že pri mene otca je uvedené, že týmto právnym zástupcom je jeho advokátska kancelária. Z tohto je absolútne zrejmé, že nakoľko trvalo plnomocenstvo počas podania odvolania a toto plnomocenstvo je na celé konanie je teda zrejmé, že odvolanie otca dieťaťa podal jeho advokát. V podanom vyjadrení matky neboli preukázané okolnosti, ktoré by neumožňovali striedavú osobnú starostlivosť, naopak matka napriek ňou deklarovanou prezumpciou nevinu neustále argumentuje nejakým trestným konaním, ktoré sa však nedotýka maloletého dieťaťa a neustále podsúva, že toto trestné konanie je prekážkou nariadenia striedavej osobnej starostlivosti. Rovnako matka argumentuje, že keď ona nekomunikuje s otcom je prekážkou nariadenia striedavej osobnej starostlivosti, pričom ide evidentne o jej úmyselné konanie, aby ona nekomunikovala s otcom dieťaťa. Otec dieťaťa má úprimný záujem o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a podieľaní sa na výchove syna v takom rozsahu ako matka. K otázke výživného sa otec zaoberal v podanom odvolaní.

23. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka maloletého. Uviedla, že právny zástupca otca v prvom rade spochybňuje ňou vznesenú námietku, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou. Poukazuje na to, že aj zo samotného formulára (prostredníctvom ktorého bolo podané odvolanie ako aj následné vyjadrenie) vyplýva, že podanie robil právny zástupca a rovnako je podpísané advokátkou kanceláriou, resp. jej konateľom, advokátom. Nepochybňuje trvanie splnomocnenia na zastupovanie udeleného otcom advokátovi, ktorý odvolanie podal, poukazuje však na to, že v prípade zastúpenia v konaní, úkony síce fakticky robí právny zástupca, z právneho hľadiska však má ísť o úkony účastníka konania, a teda z obsahu podania musí byť nepochybne zrejmé, že ide o úkon, ktorý právny zástupca vykonal v mene svojho klienta ako účastníka konania, a nie vo svojom mene. V tomto prípade takáto skutočnosť z obsahu podania nevyplýva, práve naopak, z obsahu podania vyplýva, že toto bolo urobené v mene advokátskej kancelárie.

24. V tomto smere poukazuje aj na komentár k Civilnému sporovému poriadku, v ktorom sa uvádza nasledovné: "Procesný úkon v zastúpení je de facto úkon, ktorý uskutočňuje zástupca, avšak de iure ide o úkon zastúpenej sporovej strany, resp. o úkon urobený v jej mene. Súčasne musí byť nepochybné, že zástupca nekoná sám za seba. Z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti je nevyhnutné, aby existencia vzťahu zastúpenia vyplývala priamo z obsahu podania." (Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, str. 293 - 294; viď príloha č. I).

25. Právny zástupca v podaní tiež spochybňuje relevanciu vedeného trestného konania a prekrúca jej tvrdenie o jednostrannosti komunikácie s otcom. V trestnom konaní, vedenom pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, nevystupuje ako poškodený maloletý H., avšak aj za súčasného rešpektovania prezumpcie nevinu toto trestné konanie reflektuje postoj a vzťah otca maloletého H. k jeho matke. Bez ohľadu na výsledok tohto trestného konania, boli vypracované dva znalecké posudky k jej osobe (ako

matke maloletého), z ktorých vyplýva existencia syndrómu týranej osoby, pričom tento bol vyvinutý v dôsledku správania sa otca maloletého.

26. Čo sa týka jednostrannosti komunikácie s otcom, právny zástupca uvádza nasledovné: "Rovnako matka argumentuje, že keď ona nekomunikuje s otcom je prekážkou nariadenia striedavej osobnej starostlivosti, pričom ide evidentne o jej úmyselné konanie, aby ona nekomunikovala s otcom. Tento argument uvedený právnym zástupcom je prekrútením jej predchádzajúcich tvrdení. V tomto smere poukazuje na svoje vyjadrenia v priebehu konania pred prvoinštančným súdom (zápisnica o pojednávaní zo dňa 14.10.2019) a tiež v podanom vyjadrení k odvolaniu (podanie zo dňa 20.12.2019), kde jednoznačne uvádza, že existujú problémy s komunikáciou, tieto však nevznikajú z dôvodu, že by ona nekomunikovala s otcom (ako uvádza právny zástupca otca), avšak opakovane poukazuje na to, že je to otec, kto nereaguje na jej správy ohľadne akýchkoľvek záležitostí týkajúcich sa maloletého H., a pokiaľ aj zareaguje, tak spravidla až po urgencii a len troma bodkami. Podotýka, že komunikáciu z jej strany vyvíja práve z dôvodu snahy o bezproblémový priebeh styku otca s maloletým, a aby mal otec potrebné informácie o svojom synovi a jeho potrebách (školské povinnosti, prospech, zdravotný stav).

27. Keďže schopnosť dohody rodičov a ich vzájomnej komunikácie je značne obmedzená (a to z dôvodu neochoty otca komunikovať s matkou, pričom táto nechota trvá doposiaľ a samotný postoj otca k matke a ochote s ňou komunikovať na rovnocennej úrovni možno vidieť aj na záveroch znaleckých posudkov vypracovaných v trestnom konaní), nie je možné v súčasnosti zveriť maloletého H. do striedavej osobnej starostlivosti.

28. V celom rozsahu sa tiež pridriava argumentov uvedených v jej vyjadrení k odvolaniu (podanie zo dňa 20.12.2019) a navrhuje, aby odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v tomto podaní.

29. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

30. Predmetom konania je rozvod manželstva a s ním spojené konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. H. na čas po rozvode manželstva. Súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol a na čas po rozvode manželstva upravil práva a povinnosti k mal. H., pričom rozsudok v časti, kde súd manželstvo rozviedol je právoplatná. Predmetom odvolacieho konania je tak posúdenie rozhodnutia v časti zverenia mal. H., jeho výživy a styku s otcom.

31. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhu o úprave práv a povinností rodičov k maloletému H. na čas po rozvode, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

32. Podľa § 28 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa; b) zastupovanie maloletého dieťaťa; c) správa majetku maloletého dieťaťa.

33. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

34. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

35. Spornou počas celého konania bola v prejednávanej veci otázka zverenia maloletého dieťaťa buď matke, prípadne do striedavej starostlivosti, čo navrhoval otec. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletého spolu s maloletým bývali v rodinnom dome, pričom rodičia spolu nežijú od mája 2018. Matka spolu so synom opustila spoločnú domácnosť po spoločných nezhodách. Otec počas celého konania a aj v odvolaní prioritne namietal zverenie maloletého matke s poukazom na skutočnosť, že súd sa dostatočne nevysporiadal, aké dôvody ho pri svojich úvahách viedli, pokiaľ túto striedavú starostlivosť nenariadil, nakoľko nemôže byť vek dieťaťa - 7,5 roku dost' nízkym vekom, nakoľko z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave bola striedavá starostlivosť nariadená aj pri mladších deťoch, ak ide o deti zdravé a obidvaja rodičia majú vytvorené rovnaké resp. porovnateľné podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa. Dal do pozornosti súdu, že do 26.5.2018 prakticky otec vykonával osobnú starostlivosť o dieťa. Otec v odvolaní zdôrazňoval, že súd síce vychádzal najmä pri určovaní zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky zo znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v konaní sp. zn. 17P 9/2018, ale tieto závery interpretoval len jednostranne, keď samotný znalecký posudok bol vyhotovený 7.4.2019, pričom do dňa rozhodnutia v tejto veci uplynulo viac ako 7 mesiacov od znaleckého skúmania a od rozhodnutia vo veci sp. zn. 17P 9/2018 viac ako pol roka a je potrebné uviesť, že predmetný znalecký posudok bol vypracovaný v čase, keď otec dieťaťa MUDr. K. R. mal maloletého syna až od konca februára 2019 dlhšie.

36. Rozhodnutie o zverení dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane rodičov, jednak na strane dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti sú súdy povinné prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Zásadne na rozhodnutie o zverení majú vplyv viaceré okolnosti, predovšetkým ale ide o osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, vzťah dieťaťa ku každému rodičovi, rešpekt k právu dieťaťa stykať sa s druhým rodičom, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, ako aj všetky ostatné dôležité okolnosti ovplyvňujúce základné právo dieťaťa na to, aby vyrastalo v harmonickom prostredí. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné uviesť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobým nezhodám, prípadne obaja, alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upravujú sa rodičovské práva a povinnosti.

37. Striedavá výchova by mala predstavovať po rozpade partnerského vzťahu rodičov jednu z najpodstatnejších alternatív riešenia pre deti a to bez ohľadu na to, či medzi rodičmi panuje dohoda. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky, ak ich však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obojmu rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto vzťahu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými závažnejšími záujmami dieťaťa, ktoré prevážia nad týmto záujmom, veď v prípade, ak sa potom z nejakého dôvodu destabilizuje výchovné prostredie u jedného z rodičov, nie je prechod do výchovného prostredia druhého rodiča pre dieťa taký traumatizujúci. Rozpad vzťahu a definitívne riešenie partnerského vzťahu vo väčšine prípadov so sebou prináša napätie, nepohodu a nepochopenie. Deti veľmi často nechápu, prečo sa to všetko deje, keďže ich optika je veľmi často iná ako optika dospelých a predstava zachovania rodiny pretrváva dlho po tom, čo sa rodičia rozídu. Striedavá výchova by sa mohla stať najmä v prvej fáze alternatívou, ktorá deťom pomôže prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov /nielen z hľadiska aktuálneho zjednodušenia prijatia nového vzťahového status quo, ale aj z hľadiska ďalšej štruktúry ich životnej cesty/. Takýmto riešením by sa z ich života nevytratil výraznejším spôsobom ani jeden z rodičov, ktorí svojou rolou najvýznamnejším spôsobom determinujú ich budúcu partnerskú, rodičovskú a obecnú ľudskú prosperitu. Mohlo by to byť len potvrdením často rodičmi deklarovaného prísľubu, „my sa síce rozchádzame, ale Teba milujeme a urobíme všetko pre to, aby si neprišiel ani o jedného z nás“. Je však v každom prípade nutné neprehliadnuť konkrétne charakteristiky či už dieťaťa alebo rodičov, čím sa nemá na mysli prirodzený vzťahový diskomfort, ktorý sa viaže na fázu rozpadu vzťahu. Pre dieťa je v prvom

rade dôležité, aby cítilo, že je skutočne milované, čo nie je viazané dominantne na miesto, ale na reálne vzťahové posolstvá, ktorých sa mu dostane od mamy, otca a často aj širšieho sociálneho prostredia / starí rodičia, krstní rodičia.../.

38. Základným zmyslom osobnej starostlivosti každého rodiča musí byť záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, vrátane tej, ktorá je uskutočňovaná súdmi alebo inými orgánmi. Ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu, aby pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy rodičov sledoval predovšetkým jeho záujem s ohľadom na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a tiež schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pritom dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov nesmie byť výrazom ústupku vzájomnej rivalite rodičov, ktorá sleduje boj o dieťa (nález Ústavného súdu Českej republiky z 23. februára 2010 sp. zn. III ÚS 1206/09). Podľa judikatúry Ústavného súdu Českej republiky súd nesmie na spôsob výchovy striedavou osobnou starostlivosťou rezignovať, ak jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy nesúhlasí a preto je daný dôvod zaoberať sa dôvodmi, na ktorých je nesúhlas druhého rodiča so striedavou starostlivosťou vybudovaný.

39. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, pri ktorom vychádzal aj zo znaleckého dokazovania (vykonaného v konaní vedenom pod sp. zn. 17P 9/2018), dospel k vecne správne mu záveru, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd, že v prejednávanej veci sú za súčasného (aktuálneho) stavu splnené zákonné podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky.

40. Otec vo svojom odvolaní poukazoval na tú skutočnosť, že od nariadeného znaleckého dokazovania ubehla už dlhšia doba, počas ktorej si vytvoril bližší vzťah k maloletému H. a vytvoril si podmienky na to, aby mohla byť nariadená striedavá výchova. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zdôvodnil, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia spolu konštruktívne nekomunikujú v otázke výchovy a starostlivosti, pričom práve komunikácia rodičov je jednou z hlavných podmienok, na základe ktorých je možné zveriť do striedavej výchovy. Uvedené závery súdu sú správne. Zo znaleckého posudku vyplýva, že znalec nevyklučuje striedavú osobnú starostlivosť do budúcnosti, keď bude maloletý vo vyššom veku, alebo keď dôjde ku opätovnej konsolidácii vzťahovej väzby maloletého k jeho otcovi. Aj keď otec deklaruje, že došlo ku konsolidácii vzťahov a súčasne má maloletý vytvorené podmienky porovnateľné (ťažko mať rovnaké podmienky v byte a v dome) s bývaním u matky, teda sú splnené všetky podmienky na nariadenie striedavej starostlivosti, nakoľko v konaní neboli dokázané žiadne nedostatky otca, ktoré by bránili jej nariadeniu, nie je možné sa stotožniť s jeho tvrdením o splnení všetkých podmienok pre nariadenie striedavej výchovy. Nesporne je preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú napäté, to napokon vyplýva aj z odvolania a vyjadrení k odvolaniu. Matka tvrdila tú skutočnosť, že otec nereaguje na jej správy ohľadne akýchkoľvek záležitostí týkajúcich sa maloletého H., a pokiaľ aj zareaguje, tak spravidla až po urgencii a len troma bodkami. Vzťah otca k matke maloletého vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku v trestnom konaní a napokon i podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany z 26.6.2018 vyplýva, že s klientmi nedošlo k dohode o spolupráci a ako hlavnú prekážku realizácie poradenstva vidia v dôvodoch súvisiacich s trestnoprávnymi skutočnosťami. Otec tvrdenia matky ohľadom ich vzťahov a komunikácii ani nepoprel, preto je možné uzavrieť, že dokiaľ nebudú naplnené všetky predpoklady pre nariadenie striedavej výchovy, návrhu otca nie je možné vyhovieť.

41. V ďalšom odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že z obsahu výpovede matky vyplýva, že pokiaľ maloletý má záujem, matka mu nebráni v styku s otcom. Z obsahu spisu je evidentné, že matka dovolila otcovi styk s maloletým H. nad rámec súdneho rozhodnutia, preto je veľký predpoklad, že po stabilizovaní pomerov v rodine a rešpektovaní tohto rozhodnutia sa budú vedieť rodičia dohodnúť na styku s maloletým aj na dlhšie obdobie podľa toho, ako sa bude vyvíjať vzťah otca k mal., ale aj medzi rodičmi. Dohoda rodičov má vždy prednosť pre rozhodnutím súdu. Nebudú tak časovo viazaní na presné obdobia a hodiny. Prípadne voľnejšie dohodnutie dovolenky cez letné prázdniny aj v prípadnom dlhšom časovom období a nebyť viazaný na presné časy umožní obom účastníkom lepšie si zorganizovať tento čas pri zabezpečení aj prípadných výletov, nevyhnutných pracovných povinností a pod., ktoré nemusia vždy korešpondovať s určeným časovým rozsahom v určení styku rozhodnutím súdu.

42. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú

na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

43. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

44. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napríklad rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne a súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

45. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri určení výšky výživného je aj osobný výkon starostlivosti o dieťa. Uvedené konanie sa v zmysle predmetného ustanovenia chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín "prihliada sa", osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu (pri deťoch s dlhodobým ťažkým zdravotným postihnutím). Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá. V zmysle záverov aplikačnej praxe sa táto hodnota neznižuje tým, že rodič dieťa umiestni napríklad do materskej školy, a preto sa druhý rodič nemôže domáhať zníženia výživného z tohto dôvodu. Za výživné nemožno považovať príležitostné plnenia v čase styku dieťaťa s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, ktoré svojou povahou neprekračujú bežné výdavky.

46. Naposledy bolo o výživnom rozhodnuté Rozsudkom Okresného súdu Trnava pod č. k. 17P 9/2018 - 358 zo dňa 26. júna 2019, kde súd na čas do rozvodu manželstva zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou po 180 eur mesačne s účinnosťou od 6.6.2018, pričom nedoplatok za obdobie od 6.6.2018 do 30.6.2019 v sume 2.310 eur povolil splácať otcovi po 30 eur mesačne.

47. Otec namietal, že od posledného rozhodnutia, kedy súd vychádzal z tých istých podkladov nedošlo k zmene pomerov a výdavky na mal. nedosahujú takú výšku, aby bol povinný platiť na výživu 220 eur a matka zhruba polovicu.

48. Nie je možné sa stotožniť s odvolacou námietkou otca v tom, že od posledného rozhodnutia nedošlo k zmene pomerov. K podstatnej zmene pomerov prišlo na strane maloletého v tom, že maloletý je žiakom 1. ročníka ZŠ. Súd prvej inštancie v dostatočnej miere zdôvodnil z akého dôvodu prišlo k zmene pomerov na strane maloletého a v čom zmena pomerov aj spočíva. Návšteva školy totiž neobnáša iba jednorazové zvýšené výdavky (napr. školské pomôcky, ktoré sa môžu vyskytovať počas celého školského roka, aj keď nepravidelne), na ktoré ale súd tiež musí myslieť pri určení vyživovacej povinnosti, ale aj ďalšie, ktoré sa pri návšteve školy ako samozrejme predpokladajú, napr. aj v súvislosti s ošatením, resp. aj mimoškolskými aktivitami, ale s týmito treba tiež počítať napr. so školskými výletmi a pod. Samozrejme súd môže určovať výšku výživného iba po zohľadnení aj ďalších aspektov, akým je napr. príjem povinných rodičov. Dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodiča, a pokiaľ príjem rodiča dovoľuje určiť výživné vo vyššej miere, je možné maloletému dopriať aj veci, ktoré by si za iných okolností nemohlo dovoliť, resp. je tu priestor i na tvorbu úspor. Výdavky, ktoré súd uviedol, a ktoré predpokladá u maloletého nie sú nadhodnotené, je možné ich považovať za bežné, pričom súd zároveň zdôvodnil, ktoré náklady u maloletého nemohol vziať do úvahy. Nakoľko súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s argumentáciou otca, svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil v súlade s ust. § 220 CSP, odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie aj v týchto častiach za správny, v súlade s právnymi predpismi a rozhodovacou praxou s prihliadnutím ku konkrétnym okolnostiam zisteným v prejednávanej veci.

49. Na záver k odvolacej námietke matky ohľadom podaného odvolania otca (ako podané neoprávnenou osobou - advokátskou kanceláriou) odvolací súd udáva, že pokiaľ by vychádzal z jej tvrdenia, išlo by z jeho strany išlo o prísny formalistický prístup. Je zrejmé, že odvolateľom vo veci je otec mal., zastúpený advokátskou kanceláriou, preto má za to, že táto odvolacia námietka matky nebola dôvodná.

50. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

51. Vychádzajúc z týchto úvah, odvolací súd poukazujúc na správnosť napadnutého rozhodnutia, toto rozhodnutie (v napadnutej časti) za použitia ust. § 387 ods. 2 CSP potvrdil, vyhodnotiac argumenty odvolateľa ako nedôvodné. Napokon sa žiada ešte zdôrazniť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, čo vyplýva i z ustálenej judikatúry. Judikatúra však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol za použitia ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

53. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).